

Nr 265.

Av herr **Wagnsson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1943/44 till skolöverstyrelsen.*

I proposition den 21 april 1943, nr 233, angående anslag för budgetåret 1943/44 till skolöverstyrelsen har departementschefen (sid. 12) förklarat sig förutsätta, att skolöverstyrelsens personalstat skulle minskas med det antal tjänster inom vederbörande lönegrader, som anges i kolumn 4 av en i propositionen intagen tabell. Av denna tabell framgår, att personalstaten skulle minskas med, bland annat, 2 notarier och 2 kontorsbiträden. Denna minskning har föranletts av att överstyrelsens yrkesskolavdelning är avsedd att helt överflyttas till den överstyrelse för yrkesutbildning, varom proposition (nr 232) samtidigt avlåtits till riksdagen. I enlighet med vad departementschefen sålunda anfört har i förstnämnda proposition, nr 233, hemställts om godkännande av en personalförteckning, i vilken bland tjänstemän å ordinarie stat upptagits 3 (5—2) notarier och, fränsett den statistiska avdelningen, 4 (6—2) kontorsbiträden.

År 1918, det sista år, då folkskolöverstyrelsen existerade såsom självständigt ämbetsverk, voro hos verket anställda en sekreterare och två notarier, samtliga ordinarie. Då sistnämnda år förslag framlades om inrättande av en särskild yrkesskolöverstyrelse, beräknades för detta nya ämbetsverk en sekreterare och en notarie vara erforderliga. Planen på inrättande av en sådan överstyrelse förverkligades emellertid icke. I stället tillskapades från och med år 1919 ett för folkundervisningen och yrkesundervisningen gemensamt ämbetsverk, skolöverstyrelsen, i vilket folkskolöverstyrelsen och det nya centrala organet för yrkesundervisningen ingingo såsom särskilda avdelningar. För detta nya ämbetsverk bestämdes antalet sekreterare till två och antalet notarier till tre. Från och med nästföljande år införlivades även läroverksöverstyrelsen med skolöverstyrelsen. I läroverksöverstyrelsen hade varit anställda en sekreterare och två notarier, och vid sammanslagningen ökades skolöverstyrelsens personal med motsvarande antal sekreterar- och notarietjänster. Antalet sekreterartjänster i skolöverstyrelsen blev alltså tre och antalet notarietjänster fem. Dessa tjänster voro samtliga ordinarie. Tjänsterna ha hittills bibehållits i oförändrat antal.

Vid tillkomsten av den nuvarande skolöverstyrelsen framhölls av departementschefen, att kanslipersonalen icke skulle i staten fördelas å verkets skilda avdelningar, utan att samtliga befattningshavare skulle avses för

verket i dess helhet. Beträffande sekreterartjänsterna har av naturliga skäl tillämpats den principen, att på varje avdelning skall finnas en sekreterare. Däremot har notariernas fördelning på de skilda avdelningarna under årens lopp växlat. Detta har icke så mycket berott på förekommande förskjutningar av arbetsuppgifterna inom ämbetsverket utan har mera haft sammanhang med andra förhållanden. Det notariella arbetet på de skilda rotlarna inom överstyrelsen är tämligen ensartat. Såsom här nedan skall närmare belysas, är emellertid de ordinarie notariatjänsternas antal så ringa i förhållande till de notariella göromålen omfattning inom överstyrelsen, att det under årens lopp blivit nödvändigt att för arbetets behöriga gång i allt större utsträckning hos ämbetsverket varaktigt anställa kvalificerade icke-ordinarie arbetskrafter, amanuenser, och åt dem anförtro notariella arbetsuppgifter. Ehuru dessa amanuenser hava helt andra anställnings- och lönevillkor än notarierna, utföra de i allmänhet samma slags arbete som dessa, äro i själva verket till gagnet notarier. När en sådan amanuens efter många års tjänstgöring inom verket befordras till ledig notariatjänst, ter det sig fördenskull ur ämbetsverkets synpunkt i allmänhet meningslöst att enbart på grund av hans befordran till ordinarie förflytta honom till annan avdelning med arbetsuppgifter av likartad beskaffenhet och svårighetsgrad. Han får därför som regel fortsätta med det arbete, som han dittills haft att utföra och med vilket han är förtrogen.

För bestridande av notariegöromålen inom skolöverstyrelsen finnas för närvarande 5 ordinarie notarier, en extra ordinarie notarie och 19 amanuenser, varvid i fråga om de sistnämnda två halvtidstjänstemän räknats som *en* tjänsteman. Därutöver äro anställda ett par extra tjänstemän med notariegöromål. Notariernas och amanuensernas nuvarande fördelning på de olika avdelningarna framgår av följande tablå.

	Ordinarie notarier	Extra ordinarie notarie	Amanu- enser	Summa
Läroverksavdelningen	2	—	9 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂
Folkskolavdelningen	1	1	9 ¹ / ₂	11 ¹ / ₂
Yrkesskolavdelningen	2	—	—	2
	<hr/> 5	<hr/> 1	<hr/> 19	<hr/> 25

Av ovanstående tablå framgår, att antalet ordinarie tjänstemän, varom nu är fråga, för närvarande utgör 20 % av totala antalet. Beträktas de olika avdelningarna var för sig, utgör motsvarande proportion för läroverksavdelningen 17,4 %, för folkskolavdelningen 8,7 % och för yrkesskolavdelningen 100 %. De två på yrkesskolavdelningen placerade tjänstemännen, båda ordinarie, utgöra 2/5 av antalet ordinarie notarier i ämbets-

verket men endast 2/25 av det totala antalet tjänstemän. Det må i detta sammanhang nämnas, att den ena av de båda notarietjänsterna på yrkesskolavdelningen tillfördes avdelningen år 1936 därigenom att en av de därstädes tjänstgörande amanuenserna befordrades till notarie efter en med pension avgången notarie, som haft sin tjänstgöring förlagd till folkskolavdelningen.

Med de angivna siffrorna för ögonen och i betraktande av de omständigheter, som enligt det ovan anförda kommit att inverka vid notariernas placering på de olika avdelningarna, framstår det såsom orimligt, att, på sätt i propositionen föreslagits, skolöverstyrelsen vid utbrytning av yrkesskolavdelningen skulle berövas två av sina fem ordinarie notarietjänster. Om hänsyn toges enbart till yrkesskolavdelningens andel av hela personalbeståndet, borde ingen notarietjänst överflyttas till det nya ämbetsverket. Med hänsyn till att vid skolöverstyrelsens tillkomst en notarietjänst beräknades för yrkesskolavdelningen, synes det emellertid följdriktigt, att i samband med denna avdelnings avskiljande antalet ordinarie notarietjänster i skolöverstyrelsen minskas med en.

Å skolöverstyrelsens undervisningsavdelningar äro för närvarande anställda 6 ordinarie kontorsbiträden i lönegrad A 4 och 7 extra ordinarie i Eo 4, vartill komma några extra kontorsbiträden. Proportionen mellan ordinarie och icke ordinarie befattningshavare är sålunda redan nu ogynnsam. Härtill kommer, att arbetsbelastningen för denna kategori av befattningshavare visar tendens till stark ökning. Under sådana omständigheter synes det ej rimligt med en så stark nedskärning av antalet ordinarie kontorsbiträden som i propositionen föreslagits, särskilt som den nuvarande yrkesskolavdelningen ursprungligen endast disponerade ett ordinarie kontorsbiträde. I stället borde antalet ordinarie kontorsbiträden bibehållas oförändrat, även efter utbrytningen av denna avdelning. Under alla förhållanden synes det rimligt, att de kvarvarande avdelningarna få behålla 5 ordinarie befattningar i A 4.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att å personalförteckningen för skolöverstyrelsen från och med den 1 januari 1944 må upptagas 4 notarietjänster i A 21 och, frånsatt den statistiska avdelningen, 5 kontorsbiträden i A 4 samt anvisa härför erforderliga medel.

Stockholm den 17 maj 1943.

Ruben Wagnsson.